

“Samen Veilig Overbetuwe 2021-2025”

Naam Steller	Beleidsmedewerker Sociaal Domein Cluster Jeugd
Versie nummer	Definitief
Datum	14-12-2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Wettelijke taken, beleid en doelen	5
2.1 Wettelijke taken en verantwoordelijkheden.....	5
2.2 Regionaal beleid	5
2.3 Beleid Overbetuwe	6
2.4 Lokale doelen	7
3. Overbetuwe: achtergrond en acties.....	7
3.1 Cijfers Overbetuwe	7
3.2 Sociaal Team Overbetuwe	8
3.3 Samenwerking Veilig Thuis	9
3.4 Acties Overbetuwe.....	10
4. Begrippenlijst.....	12
Bijlage 1 Uitvoeringsplan ‘Samen Veilig Overbetuwe’.....	14
Bijlage 2 Werkwijze Interventieteam	15
Bijlage 3 Cijfers gemeente Overbetuwe: Interventieteam en Veilig thuis.....	17
Bijlage 4 Toelichting 0-meting(vragenlijst).....	19

1. Inleiding

Voor u ligt het uitvoeringsplan ‘Samen Veilig Overbetuwe 2021-2025’ (hierna ‘Samen Veilig Overbetuwe’). Het beleidsplan is opgesteld om uitvoering te geven aan onze wettelijke taak in het kader van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het beleidsplan sluit aan op de in 2019 vastgestelde regionale aanpak “Samen Veilig 2019-2022” en op het beleidsplan ‘Sociaal Domein Overbetuwe 2020-2025’.

In ‘Samen Veilig Overbetuwe’ beschrijven we op welke manier de regionale aanpak aansluit op onze lokale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, dit is te lezen in paragraaf 1.1 en 1.2. Vervolgens kijken we in paragraaf 1.3 naar de wettelijke taken van de gemeente t.a.v. de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en in paragraaf 1.4 naar de rol van het Sociaal Team Overbetuwe (STO) hierin. De lokale doelen voor onze gemeente staan beschreven in paragraaf 1.6. De doelen zijn afgeleid van de regionale aanpak en sluiten aan op de werkwijze van ons STO. Als laatste, in paragraaf 1.7, beschrijven we welke acties we inzetten om onze doelen te behalen. In bijlage 1 geven we hier een nadere concretisering van.

De belangrijkste uitdaging van ‘Samen Veilig Overbetuwe’ zit in het uitvoeren van en het implementeren van de acties binnen en met het STO. Het STO is namelijk sinds januari 2020 volop in ontwikkeling. Dit vraagt veel inzet en aanpassingsvermogen van alle professionals die werkzaam zijn binnen het STO. Daarnaast zit de uitdaging in de samenloop van processen met verschillende organisaties en het spanningsveld tussen het signaleren van onveiligheid en privacy.

Beleidscyclus

‘Samen Veilig Overbetuwe’ loopt gelijk aan het beleidsplan ‘Sociaal Domein Overbetuwe 2020-2025’. Ook loopt ‘Samen Veilig Overbetuwe’ inhoudelijk gelijk aan de regionale aanpak “Samen Veilig 2019-2022”. Het uitvoeringsplan binnen ‘Samen Veilig Overbetuwe’ zal in 2022, o.b.v. de regionale aanpak, aangepast worden op inhoud daar waar de acties daar om vragen.

Financiering

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) financiert de Centrumgemeenten (Arnhem) middels de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DUVO). Gemeente Arnhem is verantwoordelijk voor de wijze waarop en waaraan het geld wordt besteed in overleg met de regiogemeenten. Een groot deel van de DUVO-gelden wordt besteed aan Veilig Thuis Gelderland Midden, Veilig Thuis Noordoost Gelderland & Moviera. Daarnaast worden de gelden onder andere gebruikt voor de uitvoering van preventieve activiteiten t.a.v. huiselijk geweld en kindermishandeling voor professionals, risicogroepen, burgers en vrijwilligers.

De activiteiten uit het uitvoeringsplan die budget vragen worden betaald uit de DUVO-gelden en daar waar het activiteiten betreft die niet uit DUVO-gelden betaald kunnen worden, worden de activiteiten uit onze gemeentelijke begroting 2022 betaald. Die kosten kunnen worden gedekt uit bestaande budgetten.

Kwaliteit

Gedurende de looptijd van 'Samen Veilig Overbetuwe' wordt de aanpak en de daarbij horende acties gemonitord en waar nodig aangevuld dan wel aangepast en/of bijgestuurd door de Manager Uitvoering, de vakgroep Jeugd & Gezin en de vakgroep Interventieteam.

2. Wettelijke taken, beleid en doelen

2.1 Wettelijke taken en verantwoordelijkheden

Vanuit de onderstaande wetten heeft de gemeente een wettelijke verantwoording binnen 'Samen Veilig Overbetuwe':

- Jeugdwet: geeft gemeenten de opdracht de jeugdhulp, jeugdreclassering en uitvoering van kinderschermingsmaatregelen uit te voeren dan wel hierin te voorzien. Wanneer het nodig is, treft de gemeente een individuele voorziening.
- Wmo 2015: regelt dat gemeenten de maatschappelijke ondersteuning aan inwoners op een samenhangende wijze organiseren zodanig dat inwoners zo lang mogelijk in hun eigen omgeving te laten wonen.
- Het Verdrag inzake rechten van het kind zorg ervoor dat kinderen veilig kunnen opgroeien en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Binnen het verdrag zijn meerdere artikelen opgenomen die van belang zijn in het kader van de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling.

Waar het gaat om de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is de gemeente verantwoordelijk voor:

- Beleid te ontwikkelen ter voorkoming en signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Maatregelen te nemen om kindermishandeling te bestrijden (Jeugdwet, artikel 2.6, lid 2);
- Er zorg voor te dragen dat en toezicht te houden op de naleving van het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Zorg te dragen voor een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, de regionale opdracht ligt hiervoor bij Veilig Thuis (Wmo, artikel 4.1.1, lid 1);
- Hulp en nazorg te bieden bij geweld in de privésfeer;
- De burgemeester neemt het besluit tot het uitvoeren van de Wet Tijdelijk Huisverbod. Veilig Thuis Midden-Gelderland voert de taken uit vanuit de Wet Tijdelijk Huisverbod.

2.2 Regionaal beleid

Het landelijke programma "Geweld hoort nergens thuis" diende als inspiratiebron voor de regioaanpak "Samen Veilig 2019-2022". Deze regioaanpak "Samen Veilig 2019-2022" bevat doelen, vertrekpunten en randvoorwaarden waaraan regionale en lokale acties zijn verbonden, met de bedoeling om huiselijk geweld en kindermishandeling verder terug te dringen. De regionale aanpak is in september 2019 ter kennis name aangeboden aan het college, documentnummer: 19inf00140. Hieronder staan de regionale vertrekpunten en randvoorwaarden weergegeven.

- 1e VETREKPUNT: *DE NORM IS: 'GEWELD HOORT NERGENS THUIS'*
 2e VERTREKPUNT: *IEDEREEN IS ALERT: WE VORMEN EEN KRING VAN VEILIGHEID*
 3e VERTREKPUNT: *VEILIGHEID STAAT ALTIJD VOOROP*
 4e VERTREKPUNT: *(SEMI)PROFESSIONALS GEBRUIKEN DE MELDCODE*
 5e VERTREKPUNT: *STEUN, ADVIES EN HULP ZIJN NABIJ*

6e VERTREKPUNT: DE BENADERING IS SYSTEEMGERICHT

7e VERTREKPUNT: DOOR 'WAAKVLAM-CONTACT' BLIJVEN BETROKKENEN IN BEELD

8e VERTREKPUNT: DE ROL- EN TAAKVERDELING IS DUIDELIJK

RANDVOORWAARDE: LEREN

RANDVOORWAARDE: COMMUNICEREN

Regionaal wordt er uitvoering gegeven aan de vertrekpunten en randvoorwaarden in samenwerking met de gemeenten binnen de regio en de samenwerkingspartners als (o.a.) Moviera, Veilig Thuis etc. Verder is relevant dat sinds 1 januari 2019 de verbeterde meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling geldt. De Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming die is opgesteld naar aanleiding van het rapport "Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd" van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft ook raakpunten en overlap met de regioaanpak.

2.3 Beleid Overbetuwe

De regioaanpak bevat doelen, vertrekpunten en randvoorwaarden waaraan regionale en lokale acties zijn verbonden, met als doel huiselijk geweld en kindermishandeling verder terug te dringen. Ons uitvoeringsplan sluit aan op de regionale aanpak en vertaalt het regionale plan door naar de lokale uitvoering in Overbetuwe. Naast dat 'Samen Veilig Overbetuwe' aansluit op de regiovisie, sluit het aan op en is in lijn met het beleidsplan 'Sociaal Domein Overbetuwe 2020-2025'. De gemeente heeft namelijk de volgende ambitie uitgesproken: *'Een sterke sociale basis, kwaliteit van leven van onze inwoners, voldoende mogelijkheden om talenten te ontwikkelen en een leefbare en inclusieve samenleving.'*

'Samen Veilig Overbetuwe' levert specifiek een bijdrage aan de volgende doelen en subdoelen uit het beleidsplan 'Sociaal Domein Overbetuwe 2020-2025':

1. Inwoners van Overbetuwe hebben zorg voor elkaar.
 - *Het welzijn van inwoners is een verantwoordelijkheid van de samenleving. Net als het signaleren van mogelijke zorgen. Wanneer inwoners zelf of als collectief hun ondersteuning kunnen organiseren, faciliteren we.*
2. Inwoners voelen zich vitaal, iedereen telt en doet mee.
 - *Inwoners van Overbetuwe voelen zich veilig en dragen bij aan de veiligheid in hun omgeving. Zij komen op voor zichzelf en anderen en weten hoe zij moeten handelen wanneer zij zelf of iemand in de omgeving zich onveilig voelt.*
3. Ondersteuning is passend en nabij, voor jong en oud.
 - *Professionals¹ signaleren vroegtijdig risicofactoren, ondersteuningsbehoeften en maatschappelijke onrust bij inwoners en dragen actief bij aan passende oplossingen.*
 - *Ondersteuning en (vroeg)signalering dragen bij aan het voorkomen van calamiteiten, interventies, recidive en ongeplande (crisis)zorg.*
4. Voorzieningen en ondersteuning zijn betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief goed.
 - *Partners, vrijwilligersorganisaties en bewonersinitiatieven werken optimaal samen bij de ondersteuning van inwoners/ gezinnen.*

¹ Met professionals bedoelen we beroepskrachten en vrijwilligers.

2.4 Lokale doelen

Vanuit de regio aanpak en ons lokale beleid formuleren we de volgende specifieke doelen voor de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld:

Doelstelling
1. De inwoners van de gemeente Overbetuwe inzicht geven in wat de signalen zijn van huiselijk geweld en kindermishandeling en waar zij terecht kunnen voor hulp, steun en advies bij vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
2. Professionals werkzaam binnen het STO, die te maken krijgen met mogelijke situaties van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, handelen volgens de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling en weten op welke manier hulp ingeschakeld kan worden.
3. De professionals werkzaam binnen het STO werken risico gestuurd en herstel gericht door zorg te dragen voor borging van zowel acute als structurele veiligheid binnen een casus.
4. De professionals werkzaam binnen het STO handelen altijd in het belang van het hele gezin en systeem (omgeving) indien er sprake is van een onveilige situatie.
5. Professionals werkzaam binnen het STO werken vanuit zijn/haar waakvlamfunctie om zorg te dragen voor monitoring van kwetsbare inwoners op alle leefgebieden, om daarmee verslechtering van problematiek te voorkomen.

3. Overbetuwe: achtergrond en acties

3.1 Cijfers Overbetuwe

Waar hebben we het over in onze gemeente als het gaat om de aantallen van meldingen waarin sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling? Ook in onze gemeente komt huiselijk geweld en kindermishandeling voor. De aantallen houden wij bij in de monitor van het Sociaal domein. De cijfers komen binnen via Veilig Thuis Gelderland-Midden en via het Interventieteam. De cijfers worden gemonitord en waar nodig besproken tussen Veilig Thuis, het Interventieteam en/of betrokken partijen. In bijlage 3 staat de uitwerking van de cijfers t.a.v. huiselijk geweld en kindermishandeling binnen onze gemeente.

Kijkend naar de cijfers van de afgelopen 1,5 jaar t.o.v. voorgaande jaren is er wel een verschil te zien. De corona-crisis speelt hier een rol in.

De Corona-crisis heeft geen significante stijging van het aantal adviezen en meldingen laten zien. De verwachting was dat het aantal gevallen van huiselijk geweld wel zou toenemen. Door de lockdown kwamen mensen immers meer bij elkaar op de lip te zitten en zouden er sneller spanningen kunnen ontstaan. Maar in de beginfase van de coronacrisis liep het aantal meldingen van huiselijk geweld in sommige regio's juist terug. Dat was ook bij ons in de regio het geval. De Corona-crisis had invloed op de dienstverlening van Veilig Thuis. Deze dienstverlening is in aangepaste vorm doorgegaan. Er hebben minder huisbezoeken plaatsgevonden, contact met directbetrokkenen is gelegd via beeldbellen en de overdracht van casuïstiek vroeg meer aandacht. Dat het aantal meldingen in 2020 laag was, kwam ook doordat de politie minder meldingen maakte. De politie is de grootste doelgroep die meldingen maakt bij Veilig Thuis. Door Veilig Thuis en het Interventieteam wordt en blijft er goed gemonitord worden op de cijfers.

3.2 Sociaal Team Overbetuwe

Vanaf 1 januari 2020 werkt Overbetuwe met drie sociale teams die samen één integraal team vormen, het Sociaal Team Overbetuwe (STO). Het STO is een flexibel en multidisciplinair samenwerkingsverband dat gericht is op het faciliteren en ondersteunen van de inwoners van Overbetuwe. Het STO zet zich in om signalen vroegtijdig te signaleren en ondersteuning *nabij, toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed* te organiseren. We stimuleren professionals in het STO om actief te signaleren en zich bewust te zijn van situaties waar sprake kan zijn van geweld of situatie die geweld in de hand kunnen werken.

Binnen het STO zijn naast de drie sociale teams, ook twee specialistische teams opgesteld. Namelijk het Screenersteam en het Interventieteam. Beide teams hebben binnen het STO eigen taken en verantwoordelijkheden t.a.v. de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Ze sluiten op elkaar aan en hebben nauwe afstemming.

Het Screenersteam

Het Screenersteam is het eerste aanspreekpunt, de toegang naar het STO, via de telefoon of mail voor zowel de burger, ketenpartners/professionals (zijnde huisartsen, zorgaanbieders etc.) en collega's (consulenten, voorliggend veld als beleid). Daarnaast ondersteunt het Screenersteam medewerkers van het STO door het bieden van expertise en het stimuleren van integraal werken. Bij het Screenersteam kan ook melding of adviesvraag t.a.v. huiselijk geweld en kindermishandeling binnenkomen van derden of de betrokkenen zelf. Het Screenersteam zet, na een eerste inschatting, de melding of adviesvraag uit naar Veilig Thuis, binnen het STO of indien nodig naar het Interventieteam.

Het Interventieteam

Het interventieteam is een multidisciplinair en specialistisch team binnen het STO, dat handelt als er sprake is van risicovolle situaties van o.a. vermoedens van huiselijk geweld, kindermishandeling en bij zorgelijke meldingen binnen het sociale domein. Het interventieteam bestaat uit zowel medewerkers vanuit de gemeente, twee procesregisseurs en professionals van ketenpartners als Entrea Lindehout, RIWB en Santé Partners. Het uitgangspunt van het interventieteam is dat iedereen die te maken heeft (gehad) met geweld of waar (ernstige) zorgen over zijn, direct ondersteuning en/of hulp kan krijgen. In samenwerking met Veilig Thuis is het interventieteam, altijd en overal in staat om iedere melding of signaal op te pakken en waar nodig door te geleiden.

Het Interventieteam krijgt twee soorten meldingen binnen, namelijk:

1. Zorgmeldingen.

Dit betreft een melding gedaan door derden bij Veilig Thuis, wanneer er ernstige vermoedens zijn van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. In eerste instantie neemt Veilig Thuis deze melding in behandeling, waarna de veiligheidsbeoordeling plaatsvindt. Vanuit de veiligheidsbeoordeling kan de keuze worden gemaakt om de melding af te schalen naar het interventieteam van de gemeente Overbetuwe.

2. Zorgelijke meldingen

Dit is een directe melding bij het interventieteam van de gemeente Overbetuwe. Dit betreft een melding wanneer derden of de betrokkenen zelf aangeven dat met het een persoon en/of gezin niet goed gaat en er direct adequaat hulp ingezet dient te worden.

Het Interventieteam onderzoekt een melding gedurende een periode van 6 weken. Na zes weken wordt binnen het Interventieteam bekeken wat het vervolg van de melding/casus moet zijn. Dit staat weergegeven in bijlage 3.

3.3 Samenwerking Veilig Thuis

Regionaal is er een samenwerkingsovereenkomst opgesteld tussen de lokale teams in Gelderland-Midden met Veilig Thuis Gelderland-midden. In de regio Gelderland-Midden werken de lokale teams en Veilig Thuis dagelijks intensief samen. Deze samenwerking is het gevolg van de in het begin 2015 opgestelde regiovisie, waarin wordt gesteld dat Veilig Thuis Gelderland-Midden de rol heeft van een 'aanvullend specialist aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling'. Met andere woorden; Veilig Thuis is aanvullend aan de opdracht van de lokale teams. In de praktijk betekent dit dat maar liefst 85 % van alle casussen die bij Veilig Thuis gemeld zijn, direct na de veiligheidsbeoordeling door Veilig Thuis worden overgedragen aan het Sociaal Team Overbetuwe.

In de samenwerkingsovereenkomst zijn de afspraken tussen lokale teams van de vijftien gemeenten³ in Gelderland-Midden en Veilig Thuis Gelderland-Midden vastgelegd. Ook zijn in de overeenkomst de taken en verantwoordelijkheden tussen Veilig Thuis en de lokale teams omschreven. Daarmee levert de overeenkomst een bijdrage aan het voorkomen en oplossen van zogenaamde 'grensconflicten': problemen in de samenwerking die veelvuldig ontstaan met name bij de overdrachtsmomenten. Tegelijkertijd is het voor een effectieve aanpak van belang dat wordt afgestapt van het idee dat óf Veilig Thuis óf het lokale team óf een andere instelling of professional de algehele verantwoordelijkheid draagt.

Veilig Thuis heeft de wettelijke taak om een veiligheidsbeoordeling uit te voeren voor meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling en, wanneer nodig, vervolgstappen te zetten. Veilig Thuis organisaties voeren hun wettelijke taken uit aan de hand van het Handelingsprotocol Veilig Thuis 2019.

Veilig Thuis Midden-Gelderland voert naast bovengenoemde taken ook de taken uit vanuit de Wet Tijdelijk Huisverbod. Een tijdelijk huisverbod kan worden ingezet in casussen waarbij sprake is van huiselijk geweld. Het besluit tot een tijdelijk huisverbod wordt genomen door de burgemeester of zijn/haar waarnemer. Het tijdelijk huisverbod duurt tien dagen en kan eenmalig worden verlengd met 18 dagen. Veilig Thuis voert deze maatregel uit, voert casemanagement en monitort. Alle afspraken staan beschreven in de samenwerkingsovereenkomst 2021⁹.

3.4 Acties Overbetuwe

Vanuit de regionale vertrekpunten en randvoorwaarden, het sociaal beleidsplan en vanuit de 0-meting (zie 1.8 voor de toelichting) zijn de onderstaande lokale acties opgesteld voor onze gemeente. De acties zijn opgesteld voor professionals werkzaam binnen het STO en hebben ook betrekking op de inwoners van onze gemeente.

Acties Overbetuwe	Bijbehorende doelstelling
Actie 1.1.3: De inwoners van de gemeente Overbetuwe inzicht geven in wat de signalen zijn van huiselijk geweld en kindermishandeling zijn en waar zij terecht kunnen voor hulp, steun en advies bij vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.	1. De inwoners van de gemeente Overbetuwe inzicht geven in wat de signalen zijn van huiselijk geweld en kindermishandeling en waar zij terecht kunnen voor hulp, steun en advies bij vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Actie 1.1.1: Binnen het STO werken en handelen professionals volgens de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.	2. Professionals werkzaam binnen het STO, die te maken krijgen met mogelijke situaties van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, handelen volgens de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling en weten op welke manier hulp ingeschakeld kan worden.
Actie 5.3.1: De professionals werkzaam binnen het STO informeren over waar zij terecht kunnen voor hulp, steun en advies betreffende huiselijk geweld en kindermishandeling	
Actie 6.1: Binnen het STO risico gestuurd en herstel gericht werken door zorg te dragen voor borging van zowel acute als structurele veiligheid binnen een casus.	3. De professionals werkzaam binnen het STO werken risico gestuurd en herstel gericht door zorg te dragen voor borging van zowel acute als structurele veiligheid binnen een casus.
Actie 4.1.2: Binnen het STO Implementeren Verwijsindex.	4. De professionals werkzaam binnen het STO handelen altijd in het belang van het hele gezin en systeem (omgeving) indien er sprake is van een onveilige situatie.
Actie 6.2.1: Zorgdragen voor werkwijze binnen het STO waarbij er volgens 1 gezin 1 plan 1 regisseur gewerkt kan worden.	
Actie 7.1.1: Het aanstellen van een waakvlam-contact (nazorg aanspreekpunt) vanuit het STO bij afronding van een casus als veiligheid geborgd is.	5. Professionals werkzaam binnen het STO werken vanuit zijn/haar waakvlamfunctie om zorg te dragen voor monitoring van kwetsbare inwoners op alle leefgebieden, om daarmee verslechtering van problematiek te voorkomen.

Het uitvoeringsplan

In de bijlage zijn de activiteiten uitgewerkt in concrete acties De 0-meting(vragenlijst) o.b.v. Kwaliteitskader Werken aan Veiligheid heeft ook tot extra resultaten geleid die vertaald zijn naar acties. De vragenlijst is o.b.v. het Kwaliteitskader en gesprekken met de manager van het STO en de coördinatoren opgesteld. De vragenlijst is ingevuld door de professionals werkzaam binnen het STO. In bijlage 5 staat de toelichting op de 0-meting beschreven.

In het uitvoeringsplan is onderscheid gemaakt in acties die al uitgevoerd en gebord zijn (**groen gemarkeerd**), acties die al ingang gezet zijn (**oranje gemarkeerd**) en acties die nog uitgevoerd en gebord moeten worden (**rood gemarkeerd**).

In kolom A staan de regionale vertrekpunten en randvoorwaarde beschreven. De “lokale” regionale acties die daar bij horen staan in kolom B beschreven.

In kolom C staat de actie beschreven die uit de actie van kolom B voortvloeit, een duidelijke beschrijving. Hoe de actie exact wordt uitgevoerd staat beschreven in kolom D en een eventuele extra toelichting in kolom E. Ook wordt er een eigenaar en een deadline gekoppeld aan de actie. Dat staat beschreven in kolom F en G.

Zoals in de inleiding beschreven zit de belangrijkste uitdaging in het uitvoeren van en het implementeren van de acties. Het STO in sinds januari 2020 volop in ontwikkelingen beweging. Ook de gevolgen van de Coronacrisis hebben een impact op het werken van de professionals en op de inwoners van Overbetuwe. Door middel van dit uitvoeringsplan hebben we voor het STO duidelijk in beeld wat er moet gebeuren voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in onze gemeente. De beschreven acties worden uitgevoerd in samenwerking met de partners binnen het STO. Ook worden de acties die betrekking hebben op andere partners als huisartsen en scholen in samenwerking afgestemd en uitgevoerd. In bijlage 4 staat weergegeven wat de cijfers van huiselijk geweld en kindermishandeling zijn in de gemeente Overbetuwe. Dit betreft een moment opname t/m Q3 van 2021.

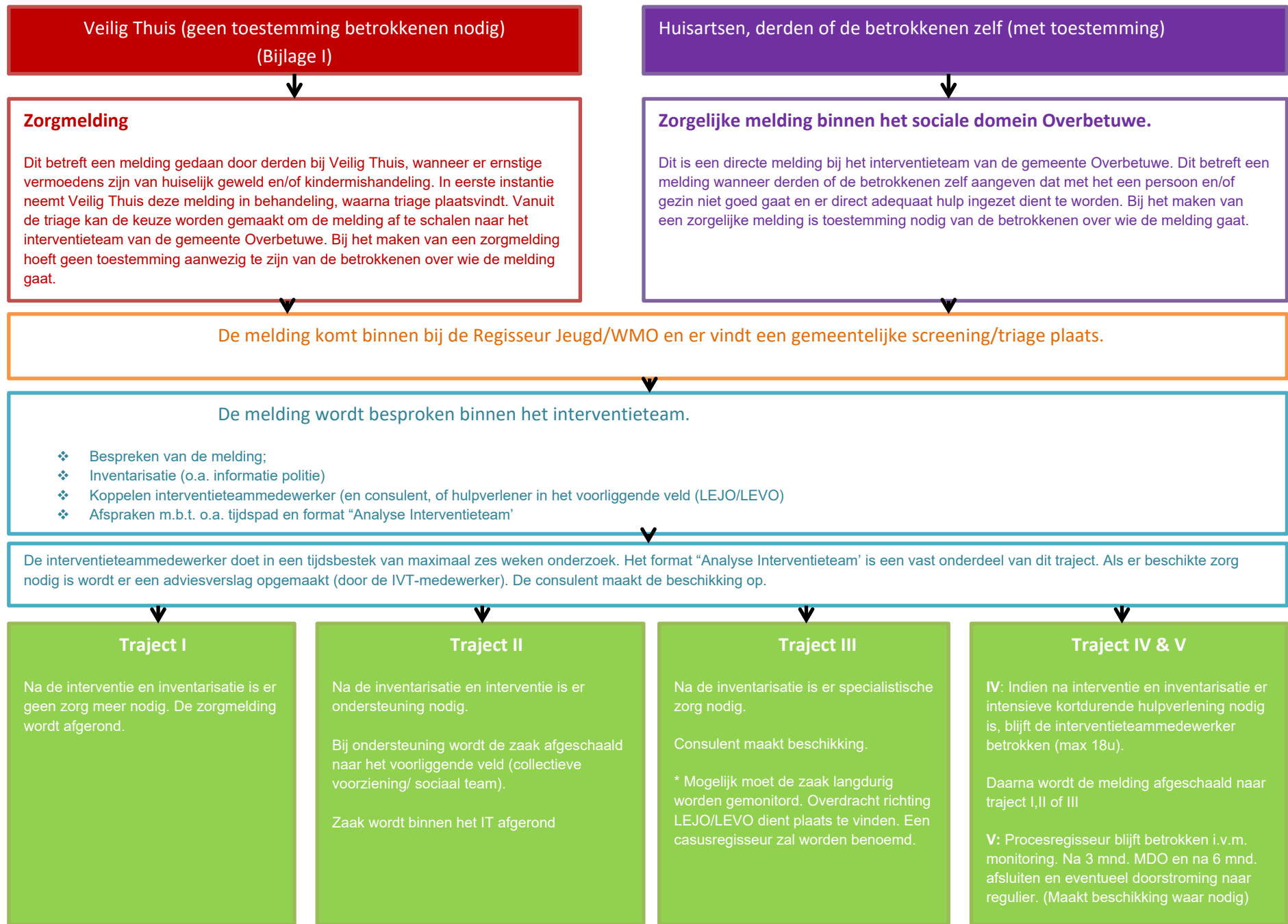
4. Begrippenlijst

Begrip	Definitie
Huiselijk geweld	Lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring (Wmo 2015). Vormen van geweld in huiselijke kring: • Psychische of emotionele verwaarlozing • Lichamelijke verwaarlozing • Psychische of emotionele misbruik • Lichamelijke misbruik • Seksueel misbruik • Eer-gerelateerd geweld • Vrouwelijke genitale verminking • Huwelijksdwang • Ouderenmishandeling • (ex-)partnergeweld in alle verschijningsvormen, ook psychische mishandeling en stalking • Gendermishandeling • Oudermishandeling
Kindermishandeling	Elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Vormen: • Lichamelijke mishandeling • Lichamelijke verwaarlozing • Psychische mishandeling • Psychische verwaarlozing • Seksueel misbruik • Getuige zijn van geweld in het gezin
Ouderenmishandeling	Het handelen of het nalaten van handelen van al degenen die in een terugkerende persoonlijke of professionele relatie met de oudere (iemand van 65 jaar of ouder) staan, waardoor de oudere persoon lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt dan wel vermoedelijk lijden zal, en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid.
Mensen handel	Het rekruteren, vervoeren of huisvesten van een persoon met geweld, dwang, misleiding, machtsmisbruik of misbruik van een kwetsbare positie (zoals bij minderjarigen en vluchtelingen), met als doel uitbuiting (iemand's inkomen ontnemen of niet genoeg inkomen betalen).

Eer-gerelateerd geweld	Elke vorm van geestelijk en of lichamelijke geweld gepleegd vanuit een collectieve mentaliteit in reactie op een (dreiging van) schending van de eer van een man of een vrouw en daarmee van zijn of haar familie (veelal de zedelijke familie-eer;) waarvan de buitenwereld op de hoogte is of dreigt te raken.
------------------------	--

Bijlage 1 Uitvoeringsplan ‘Samen Veilig Overbetuwe’

Bijlage 2 Werkwijze Interventieteam

Werkafspraken interventieteam medewerker Gemeente Overbetuwe

Binnenkomst melding

- ❖ Bij binnenkomst van de melding wordt er een zorgmeldingenproces aangemaakt door de administratief ondersteuner
 - De betrokkenen m.b.t. de melding worden volledig gecontroleerd binnen de gemeentelijke systemen;
 - Het interventieteam wordt gekoppeld aan de melding;
 - Bij onderwerp wordt 'ZORGMELDING/ZORGELIJKE MELDING' ingevuld;
 - Bij de vervolgstap wordt een casus gekoppeld aan het proces;
 - Binnen de casus wordt de zorgmelding en een zorgjournaal aangemaakt.
- ❖ Als de betrokkenen bekend zijn bij hulp, - zorginstellingen (en/of JC) wordt door de procesregisseur contact gelegd met de betrokken instelling en worden zij uitgenodigd om aan te sluiten bij de eerste casusbespreking binnen het interventieteam.

Casuïstiekbespreking Interventieteam

- ❖ (1e casusbespreking) De casus wordt besproken binnen het Interventieteam
 - Er wordt een interventieteammedewerker gekoppeld aan de casus;
 - Gezamenlijk wordt een lijn uitgezet en tijdspad afgesproken;
 - Door de administratief ondersteuner wordt de medewerker gekoppeld aan de casus;
 - De interventieteammedewerker gaat op interventie en vult het zorgjournaal aan;
- ❖ (2e casusbespreking) De casus wordt teruggekoppeld binnen het interventieteam
 - De bevindingen van de interventie worden teruggekoppeld;
 - De uitgezette lijn wordt besproken en het format 'analyse interventieteam' wordt opgemaakt;
 - Het tijdspad wordt opnieuw besproken en eventueel aangepast;
 - De administratief ondersteuner voegt de notulen toe aan het zorgjournaal;
- ❖ Vervolg besprekingen
 - Na zes weken wordt de zorgmelding/zorgelijke melding wederom standaard geagendeerd door de administratief ondersteuner. De interventieteammedewerker zorgt dat het format 'Analyse Interventieteam' volledig is ingevuld en op tijd is aangeleverd (Bij ao'r)
 - De administratief ondersteuner voegt alle bestanden toe bij de agenda van het interventieteam;
 - Het format 'Analyse Interventieteam' wordt gezamenlijk besproken in het interventieteam;
 - Gezamenlijk wordt het vervolgtraject (Traject I, II, III, IV en V) bepaald; (Bij traject III, IV en V (specialistische zorg) dient een adviesverslag opgemaakt te worden door de IVT-medewerker)
 - Indien er gespecialiseerde zorg nodig is, wordt het adviesverslag interventieteam opgemaakt, door de interventieteammedewerker en overgedragen aan een consultant.
- ❖ Als het een reguliere casus betreft van een JC, dan blijft de betrokken JC verantwoordelijk. JC maakt beschikking op en zorgt voor overdracht naar zorgaanbieder.

Afronden zorgmelding/zorgelijke melding

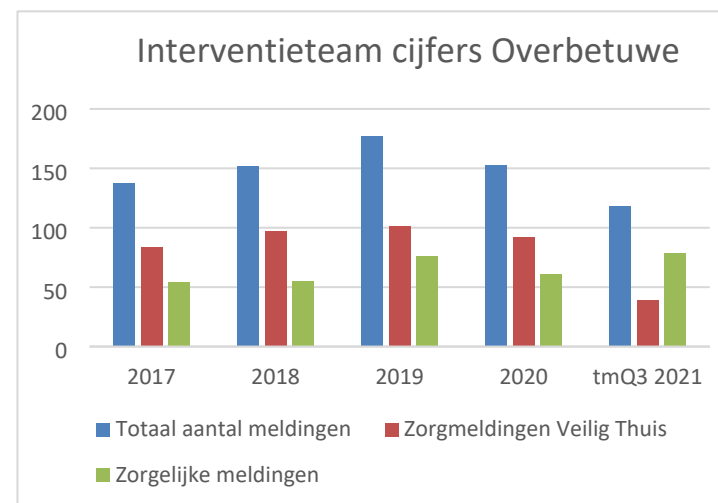
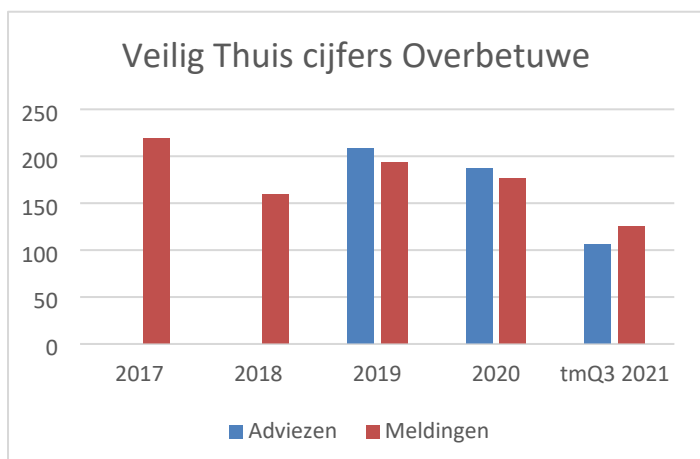
- ❖ Zorgmelding/zorgelijke melding wordt afgerond
 - Door de administratief ondersteuner en de betrokken procesregisseur wordt het proces gecontroleerd op de aanwezigheid van de documenten;
 - Alle belangrijke en relevante documenten worden onder documenten in Isam gecontroleerd;
 - Het zorgjournaal dient volledig ingevuld te zijn;
 - Alle documentatie (Analyse en daar waar nodig het adviesverslag) dient gezamenlijk goedgekeurd te zijn en is gevoegd onder documenten;
- ❖ Na controle sluit de interventieteammedewerker de casus af of draagt de casus over via Isam aan de consultant.
- ❖ Als besloten wordt dat de procesregisseur de zaak actief monitort dient de zaak na 3 mnd. Besproken te worden in een MDO. Na zes maanden wordt de zaak afgesloten (traject V)

Bijlage 3 Cijfers gemeente Overbetuwe: Interventieteam en Veilig thuis

In Nederland gaf in de periode maart-april 2020 8 procent van de personen van 16 jaar en ouder aan in de afgelopen 12 maanden slachtoffer te zijn geweest van een of meerdere vormen van huiselijk geweld. Dit zijn omgerekend 1,2 miljoen personen.

Waar hebben we het over in onze gemeente als het gaat om de aantallen van meldingen waarin sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling? Ook in onze gemeente komt huiselijk geweld en kindermishandeling voor. De aantallen houden wij bij in de monitor van het Sociaal domein. De cijfers komen binnen via Veilig Thuis Gelderland-Midden en via het Interventieteam. De cijfers worden gemonitord en waar nodig besproken tussen Veilig Thuis, het Interventieteam en/of betrokken partijen.

Vanaf 2019 is er in de Veilig Thuis Regio Gelderland-Midden een toename te zien in de cijfers. Op 1 januari 2019 is de verbeterde meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. De invoering van de verbeterde meldcode en de daarbij horende afwegingskaders voor professionals hebben voor een verscherpte blik van een brede groep professionals op mogelijke onveiligheid thuis gezorgd. Die brede groep professionals heeft daarbij volgens de stappen van de verbeterde meldcode gebruik gemaakt van de expertise van Veilig Thuis Gelderland-Midden. De impact van de verbeterde meldcode op Veilig Thuis Gelderland-Midden is groter dan vooraf verwacht en heeft in 2019 geleid tot een stijging van het aantal adviezen en meldingen. Een stijging, van 34 meldingen, in het aantal meldingen is ook in Overbetuwe te zien. In 2018 zijn er 158 meldingen en in 2019 193 meldingen. De stijging van het aantal meldingen is ook terug te zien in de cijfers van het Interventieteam.

In 2020 en 2021 is het Interventieteam de aard van de meldingen anders gaan 'waarderen' (toekennen van de vorm van geweld of probleem aan een casus). Hieronder is te zien in hoeveel casussen van zorgelijke meldingen er sprake is van minderjarige die betrokken zijn.

Wat	2020	2021
Totaal aantal meldingen	153	118
Zorgmeldingen vanuit Veilig Thuis	92	39
Zorgelijke meldingen	61	79
Zorgelijke meldingen waarvan betreffende huiselijk geweld*	16	6
Zorgelijke meldingen waarvan betreffende huiselijk geweld*, waarvan minderjarige slachtoffers betrokken	13	6

*=2020: gewaardeerd op: huiselijk geweld, kindermisbruik, seksueel misbruik + geweld en verwaarlozing.

2021: gewaardeerd op: huiselijk geweld/erwraak, huiselijk geweld.

Bijlage 4 Toelichting 0-meting(vragenlijst)

Vragenlijst o.b.v. Kwaliteitskader Werken aan veiligheid

Het Kwaliteitskader Werken aan veiligheid is in 2019 vastgesteld door Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs en de Commissie Bestuur en Veiligheid van de VNG. Door middel van de vragenlijst kunnen we als gemeente een goed beeld krijgen in hoeverre de inrichting van het STO voldoende is voor een effectieve signalering en aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van de resultaten van de vragenlijst kunnen we bepalen of en zo ja op welke onderdelen het STO versterkt moet worden. De resultaten worden vertaald naar acties, beschreven in het uitvoeringsplan.

De (0-meting) vragenlijst is naar alle leden van het STO verstuurd. Hierin zitten ongeveer 150 professionals vanuit verschillende moederorganisaties. De vragenlijst is door 26 professionals ingevuld. De respondenten hadden uiteenlopende functies. Er zijn vragen gesteld over o.a.:

- De meldcode huiselijk geweld en kindersmishandeling
- Scholing en kennis/vaardigheden van de meldcode
- Het herkennen van geweldsproblematieken en risicovolle situaties
- De route naar hulp/steun en advies binnen de gemeente
- Samenwerking met Veilig Thuis, het STO en IVT.

De omgang met en de aanpak van huiselijk geweld en kindersmishandeling in de gemeente Overbetuwe vraagt om duidelijke acties. Uit de resultaten van de vragenlijst komt naar voren dat het grootste gedeelte van de respondenten bekend is met de meldcode huiselijk geweld en kindersmishandeling. Wel wordt duidelijk dat de professionals getraind moeten worden in het herkennen van signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling, het werken met de meldcode zelf en het herkennen verschillende geweldsvormen als seksueel geweld, eer-gerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Er wordt per functie bekeken wie welke soort training gaat volgen. Dit staat opgenomen in het uitvoeringsplan. Wat ook uit de resultaten naar voren komt is dat de aandachtsfunctionarissen, nu werkzaam binnen het IVT, niet bij iedereen bekend zijn. Dit is één van de routes voor hulp steun en advies. De interne en externe route naar hulp, steun en advies dient bekend gemaakt en uitgelegd te worden. De samenwerking mét en tussen Veilig Thuis, het IVT en STO moet nog wel groeien. Door te weten wie welke taken en verantwoordelijkheden heeft, korte lijnen te hebben met elkaar wordt de samenwerking verstevigd.